

LIKVIDNOST PODJETJA

Kakšna bo plačilna sposobnost podjetja 3.5.2010, če tega dne plačamo tretji obrok kredita v višini 7.600 €, delavce v višini 15.000 € in surovine 25.000 €, ter prejmemo plačilo za 400 prodanih izdelkov, ki jih prodajamo po prodajni ceni 150 € ? Na žiro računu imamo 2.000 €.

PRAG POKRITJA

Podjetje proizvaja 20.000 enot izdelkov, ki jih prodaja po prodajni ceni 2.000 €. Povprečni sorazmerni variabilni stroški znašajo 400 €, celotni fiksni stroški pa 200.000 €.

- Izračunajte število enot, ki jih je treba proizvesti, da bi dosegli prag pokritja!
- Izračunajte potrebni prihodek za dosego praga pokritja!
- Kolikšna je izraba kapacitet v pragu pokritja, če so zgornje kapacitete 2.000 enot izdelkov?
- Kolikšna bi morala biti izraba kapacitet, če bi žeeli doseči 500.000 € dobička?

INVESTICIJE

Denimo, da se odločimo, da se nam mora investicija 500.000 €, s katero smo usposobili nov proizvodni obrat, povrniti v 4 letih ($n=4$). Neto denarni tok konec prvega leta znaša 80.000 €, konec drugega leta 160.000 €, konec tretjega leta 250.000 € in konec četrtega leta 350.000 €.

Izračunajte primernost investicije tako, da izračunate:

- Koeficient rentabilnosti
- Vračilno obdobje
- Neto sedanj vrednost

KAZALCI USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Podjetje LINEX d.o.o. s kapitalom 4.500.000 EUR je izdelalo 200.000 kosov stavbnega pohištva. Z njihovo prodajo so dosegli 2.250.000 EUR dobička, skupni prihodek pa je bil 6.000.000 EUR. Pri proizvodnji je sodelovalo 80 delavcev. Na dan 31.12. je imelo podjetje primanjkljaj materiala v skladišču v višini 10.000 EUR. Celotni stroški poslovanja v letu so znašali 3.750.000 EUR. Izračunajte in komentirajte naslednje kazalnike poslovanja:

- Ekonomičnost
- Rentabilnost
- Produktivnost
- Doba vračanja kapitala

2.

a) $QB = 1.250$

Podjetje mora proizvesti in prodati 1.250 izdelkov, da bi z realiziranimi prihodki pokrilo s proizvodnjo teh izdelkov nastale stroške.

b) $PB = 1.250 \times 2.000 = 2.500.000 \text{ SIT}$

Da bi podjetje doseglo prag pokritja, mora po dani ceni prodati za 2,5 mio SIT izdelkov.

c) $\%B = 1.250/20.000 = 0,0625 \Rightarrow 6,25 \%$

Da bi podjetje doseglo prag pokritja, mora izkoriščati kapacitete 6,25%.

d) $\%B = 4.375/20.000 = 0,22 \Rightarrow 22 \%$

Da bi podjetje doseglo prag pokritja in ustvarilo še 5 mio ciljnega dobička, mora izkoriščati razpoložljive kapacitete 22%.

4.

$Q = 200.000 \text{ kosov}$

$D = 80 \text{ delavcev} (\text{količina vloženega dela})$

$TR = 6.000.000 \text{ EUR} (\text{skupni prihodek})$

$PF = 2.250.000 \text{ EUR} (\text{profit})$

$TC = 3.750.000 \text{ EUR} (\text{celotni stroški})$

$K = 4.500.000 \text{ EUR} (\text{vloženi kapital})$

1. Izračun ekonomičnosti:

Ekonomičnost je razmerje med prihodki in stroški. Torej:

$$e' = \frac{\text{realizacija}}{\text{stroški}} = \frac{TR}{TC} = \frac{6.000.000}{3.750.000}$$

$e' = 1,6$

Koeficient ekonomičnosti je večji od 1, kar pomeni, da podjetje posluje ekonomično, t.j. pokriva vse stroške in ustvarja še nekaj dobička.

2. Izračun rentabilnosti:

Rentabilnost ali donosnost je razmerje med dobičkom in vloženim kapitalom. Torej:

$$r' = \frac{\text{dobiček}}{\text{vloženi kapital}} \times 100 = \frac{TR - TC}{K} \times 100 = \frac{2.250.000}{4.500.000} \times 100$$

$r' = 50 \%$

Podjetje glede na vloženi kapital ustvarja zelo veliko dobička – kar 50% na leto.

3. Izračun produktivnosti:

Produktivnost pa je kvocient med ustvarjenim izplnom – proizvodom in količino vloženega dela ali resursov. Torej:

$$p' = \frac{Q}{\text{ali}} \quad p' = \frac{Q \times p}{\text{ali}}$$

$$p' = \frac{\text{delo}}{\text{delo}} = \frac{200.000 \text{ kosov}}{80 \text{ delavcev}} = 2500 \text{ kosov na delavca}$$

En delavec povprečno proizvede 2500 kosov stavbnega pohištva na leto.

4. Izračun časa vračanja kapitala:

Izračun je preprost, saj podatek o rentabilnosti že imamo. Tako, če vemo, kolikšen % kapitala se nam v obliki dobička povrne v enem letu, ne bo težko izračunati, kdaj dobimo povrnilen ves kapital.

$$\text{čas vračila vloženega kapitala} = \frac{100\%}{r'}$$

Torej:

$$\text{Čas vračila} = 100\% / 50\%(\text{na leto}) = 2 \text{ leti.}$$

V danem podjetju se nam bo vloženi kapital povrnih bliskovito hitro, že po dveh letih...

3. INVESTICIJE

$$0 \leq D_0 + D_1 + D_2 + D_3 + D_4$$

$$0 \leq -500.000 + 80.000 + 160.000 + 250.000 + 350.000$$

$$0 \leq 340.000$$

Kumulativni denarni tok pokaže, da je obrat konec tretjega leta ustvaril 490.000 SIT in konec četrtega leta 840.000 SIT. To pomeni, da je zadoščeno kriteriju vračilnega obdobja in je projekt za podjetje sprejemljiv.